

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 34/2014
van 8 oktober 2014**

Betreft: aanvraag tot machtiging voor het meedelen van persoonsgegevens uit de leertijdgegevensdatabank van Syntra Vlaanderen en de onderwijsgegevens van leerlingen van het agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) aan de afdeling Strategische Beleidsondersteuning (SBO) van het departement Onderwijs en Vorming in het kader van een evaluatie van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;

3. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
4. Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna "WRR");
5. Gelet op de wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (hierna "wet van 5 mei 2014"), inzonderheid artikel 5;
6. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001").

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

7. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 22 september 2014;
8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AgODi van 26 februari 2014, ontvangen per brief op 17 juli 2014;
9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van Syntra Vlaanderen, ontvangen op 15 januari 2013;
10. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het Departement Onderwijs en Vorming, ontvangen 22 september 2014;
11. Beslist op 8 oktober 2014, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

12. De afdeling Strategische Beleidsondersteuning (afdeling SBO) van het departement Onderwijs en Vorming (departement O&V) wenst leerlinggegevens van AgODi en de gegevens omtrent de leertijd van het Vlaams Agentschap voor ondernemersvorming – SYNTRA Vlaanderen aan te wenden in het kader van **een evaluatie van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken**. Dit decreet had een hervorming van de systemen leren en werken voor ogen. Het voltijds engagement, trajecten op maat, volwaardige kwalificaties en afstemming tussen het deeltijds beroepssecundair onderwijs, de leertijd en de deeltijdse vorming zijn belangrijke doelstellingen.

13. Het stelsel van leren en werken omvat een component 'leren' en een component 'werkplekleren' die minimum 28 uur per week bedragen om zo te voldoen aan de deeltijdse leerplicht. De component 'leren' kan zowel ingevuld worden via het deeltijds beroepssecundair onderwijs (dan kan de component 'werkplekleren' bestaan uit arbeidsdeelname, een brugproject of een voortraject) als via theoretische vorming binnen de leertijd (dan kan de component 'werkplekleren' bestaan uit een voortraject of een praktijkopleiding binnen de leertijd). In het deeltijds beroepssecundair onderwijs kan de component 'leren' of de component 'werkplekleren' vervangen worden door een persoonlijk ontwikkelingstraject, georganiseerd door een centrum deeltijdse vorming.

14. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de Katholieke Universiteit Leuven, vertegenwoordigd door haar dienst KU Leuven Research & Development en optredend op vraag van de volgende onderzoeksgroepen:

- Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen;
- HIVA - Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving;
- Centrum voor Onderwijseffectiviteit en -Evaluatie (CO&E).

15. In een eerste fase van het onderzoek (de scope van voorliggende aanvraag) zijn gegevens nodig van AgODi en van Syntra Vlaanderen voor wat betreft de component 'leren'.

16. In een tweede fase, nl. het onderzoek naar de component 'werken', is het de bedoeling om de gegevens van AgODi en Syntra Vlaanderen te koppelen aan arbeidsmarktgegevens van de VDAB, verrijkt met bedrijfsgegevens door de KSZ.

17. De VTC wijst erop dat voor de overdracht van persoonsgegevens van de VDAB voor deze tweede fase eveneens voorafgaand een machtiging van de VTC vereist is.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

18. De afdeling SBO wenst de gegevens te verkrijgen aangaande de inschrijvingen in de leertijd samen met de bijhorende minimale identificatiegegevens van de betrokkenen. De gegevens worden uitgewisseld op basis van het INSZ-nummer voor unieke identificatie. Deze gegevens moeten beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing¹.

¹ Art. 3, §1 WVP.

19. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie² een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

20. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij AgODi. AgODi is een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, behorend tot het Vlaams Ministerie van Onderwijs & Vorming³. AgODi is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

21. Daarnaast worden ook persoonsgegevens opgevraagd bij Syntra Vlaanderen, een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap van de Vlaamse overheid, opgericht bij decreet van 7 mei 2004. Syntra Vlaanderen is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

22. Bij de gevraagde gegevens wordt ook het rijksregisternummer vermeld. De VTC is sinds 14 juni 2014 bevoegd om het gebruik van het rijksregisternummer te machtigen samen met een door haar te machtigen gegevensstroom.⁴

23. Overeenkomstig artikel 5, 1ste lid, 1° en artikel 8 van de WRR, wordt machtiging verleend om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken: "aan de Belgische openbare overheden voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie".

24. Het departement O&V behoort tot het Vlaams Ministerie van Onderwijs & Vorming en werd opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.

² Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerf fabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

³ Besluit van de Vlaamse Regering van 2 september 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap voor Onderwijsdiensten". Aanvankelijk ging dit agentschap door het leven als Onderwijsdienstencentrum Leerplichtonderwijs, maar bij besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 werd de benaming van het agentschap gewijzigd in Agentschap voor Onderwijsdiensten.

⁴ Artikel 5 van de wet van 5 mei 2014 (B.S. 4 juni 2014).

25. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

26. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht.

27. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

28. De inschrijvingsgegevens van de leerlingen (stamnummer, instelling, hoofdstructuur, type, enz.) worden door de scholen doorgestuurd in het kader van leerplichtcontrole en dienen als basis voor de berekening van de werkmiddelen (toelagen en lesuren) die aan de scholen worden toegekend. Deze gegevens worden door AgODi bijgehouden in de leerlingendatabank (Discimus).

29. Databank leertijdgegevens bij SYNTRA Vlaanderen: Het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen is het agentschap van de Vlaamse overheid dat een kwaliteitsvolle, innovatieve, arbeidsmarktgerichte competentieontwikkeling van jongeren en volwassenen verzekert en bevordert met het oog op meer en sterker ondernemen in Vlaanderen. Het stelsel "de leertijd"⁵ richt zich tot jongeren van 16 jaar (15 indien ze de eerste graad van het secundair onderwijs behaald hebben). Syntra dient verplicht de identificatiegegevens van de kinderen die bij hen zijn ingeschreven door te geven aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten in het kader van het opvolgen van de leerplicht.

⁵ Art. 5, §1 en art. 26, §1, decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming - Syntra Vlaanderen" en het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

Doeleinde van de verdere verwerking:

30. Het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken had een hervorming van de systemen leren en werken voor ogen. Het voltijds engagement, trajecten op maat, volwaardige kwalificaties en afstemming tussen het deeltijds beroepssecundair onderwijs, de leertijd en de deeltijdse vorming zijn belangrijke doelstellingen. Artikel 140 van het decreet geeft aan dat hieromtrent een evaluatie in 2013 nodig is:

"Dit decreet wordt uiterlijk in 2013 geëvalueerd. De evaluatie omvat ook een Brusseltoets en een diversiteittoets. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten van de evaluatie. De resultaten van de evaluatie worden aan het Vlaams Parlement meegedeeld."

De centrale boodschap in het decreet van 10 juli 2008 is het realiseren van het voltijds engagement voor elke jongere binnen een optimaal leertraject dat resulteert in een beroepsgerichte kwalificatie. Hierbij is een adequaat maatwerk essentieel. Het onderzoek gaat in op 6 onderzoeksvragen:

- Een eerste onderzoeksvraag is dan ook in hoeverre dit maatwerk sinds 2008 vorm heeft gekregen en of dit geleid heeft tot een betere matching (minder uitval, minder ongekwalificeerde uitstroom, minder schoolse vertraging). Hiervoor dient er tevens inzicht gekregen te worden in de profielen van de leerlingen in diverse fasen gekoppeld aan opleidingsrichtingen die gevolgd worden in de verschillende systemen van leren en werken.
- Een tweede onderzoeksvraag is in welke mate het voltijds engagement gerealiseerd is, wat de verhouding is tussen en het aandeel van de vier fasen en waarom soms het voltijds engagement niet gerealiseerd kan worden. Hierbij moet ook aandacht worden besteed aan de doorstroom doorheen de verschillende fasen en de opbouw van individuele trajecten, rekening houdend met mogelijke effecten van de verschillende statuten voor jongeren in werkplekieren. Voor die trajecten waar een werkcomponent opgenomen dient te worden, is tevens informatie nodig over de specifieke invulling ervan (in welke sectoren met welke omvang, type overeenkomsten, sterktes en zwaktes).
- Een derde onderzoeksvraag dient te peilen naar de financiering van dit decreet en in hoeverre de beschikbare urencontingenten voor brugprojecten, voortrajecten en persoonlijke ontwikkelingstrajecten een passend antwoord boden op de vanuit het veld gestelde vraag naar uren om aan de behoeften van de jongeren te voldoen. Ook zal aandacht besteed worden aan eventueel ongewenste en/of neveneffecten van de manier van financieren.
- Er wordt niet langer een onderscheid gemaakt tussen het voltijds onderwijs en de systemen van leren en werken wat betreft de kwalificaties waartoe ze leiden. Indien dezelfde leerdoelen werden gerealiseerd dan krijgen de jongeren dezelfde studiebekrachtiging. De mogelijkheden van het modulair onderwijs en werkplekieren dienen hiervoor volop te worden benut. In het kader van de doorgevoerde modularisering is een vierde onderzoeksvraag na te gaan in hoeverre dit gevolgen heeft gehad voor de leertrajecten van de leerlingen en hun uitstroomgegevens, met in het bijzonder hun aansluiting op de arbeidsmarkt. Belangrijke

thema's hierbij zijn de ongekwalificeerde uitstroom, de niet-leerplichtigen, de wijze waarop uitstromers al dan niet een plaats vinden op de arbeidsmarkt.

- Aansluitend bij deze vierde onderzoeksvraag dient in een vijfde onderzoeksvraag te worden geëvalueerd in welke mate de in het decreet leren en werken beschreven methodiek om modulaire opleidingstrajecten te ontwikkelen (artikels 22 t.e.m. 25 en 28 van het decreet leren en werken) efficiënt heeft gefunctioneerd en in welke mate de methodiek eventueel moet aangepast worden.
- De verschillende systemen van leren en werken hebben, in navolging van het decreet, werk gemaakt van meer samenwerking. Zo werden vanaf 1 januari 2009 regionale overlegplatformen opgericht die een grote verantwoordelijkheid kregen voor de organisatie van het aanbod van leren en werken in de regio. Een zesde onderzoeksvraag is dan ook inzicht in de rol van regionale overlegplatformen (ROP's) en de Regionale Technologische Centra en de samenwerking met derden zoals de VDAB. Tevens essentieel is de samenwerking tussen de centra, individuele werkgevers en sectoren/sectorale organisaties omtrent oa het vinden van werkplekken, het vastleggen van randvoorwaarden, de inhoudelijke invulling van het opleidingsplan en het beoordelen van de jongere naargelang het type van overeenkomst.

31. Het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken bepaalt in art. 140 dat bij de evaluatie een diversiteitstoets en een Brusseltoets moet worden opgemaakt. De Brusseltoets is noodzakelijk omdat de component werken bij stelsels van leren en werken onder de gewestbevoegdheden valt. De geldende processen, actoren en contexten voor leren en werken zijn niet zomaar vergelijkbaar in Vlaanderen en Brussel.

32. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, mogen persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

33. Deze bepaling maakt echter wel een uitzondering voor wat statistisch en wetenschappelijk onderzoek betreft: *"Onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wordt verdere verwerking van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden niet als onverenigbaar beschouwd,"⁶*

34. Er kan dus geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking niet onverenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking.

35. De rechtmatigheid van de verdere verwerking door de afdeling SBO werd hoger reeds aangetoond.

⁶ hoofdstuk II van het KB van 13 februari 2001.

36. Niettemin moet wel rekening gehouden worden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

37. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

38. De gegevens die gevraagd worden van AgODi en Syntra Vlaanderen zijn deze van de leerlingen van de schooljaren 2003-2004 t/m 2012-2013.

39. Volgende gegevens worden zowel bij AgODi als bij Syntra Vlaanderen opgevraagd:

<u>Identificatienummer</u> : het Rijksregisternummer of het BISnummer van de lerende;	Wordt enkel gebruikt voor de koppeling van de gegevens door de VDI.
<u>Postcode leerling</u> ; postcode van de officiële woonplaats van de leerling	Nodig om de afstand te zien tussen woonplaats, lesplaats en werkplaats. In het kader van de invloed van het decreet leren en werken op werkbereidheid en – motivatie moet de invloed van pendelafstanden meegenomen worden.
<u>Geboortejaar</u> : het geboortejaar van de lerende;	De onderzoekers achten het noodzakelijk na te gaan of de effecten van het 'decreet leren en werken' op loopbanen en studiebewijzen mogelijk verschilt volgens de leeftijd; het geboortejaar is onontbeerlijk om het leeftijdsverloop te kunnen traceren.
<u>Geslacht</u> : het geslacht van de lerende;	De onderzoekers achten het noodzakelijk na te gaan of de effecten van het 'decreet leren en werken' op loopbanen en studiebewijzen mogelijk verschilt tussen de seksen.
<u>Nationaliteit</u> : de nationaliteit van de lerende;	De onderzoekers achten het noodzakelijk na te gaan of de effecten van het 'decreet leren en werken' op loopbanen en studiebewijzen mogelijk verschilt volgens de achtergrond van de leerling, in het bijzonder: volgens de socio-culturele kenmerken vervat in de nationaliteit.
<u>Alle overeenkomsten</u> ; dit zijn alle overeenkomsten (leerovereenkomst, voortraject, sollicitatie,...) die de jongere heeft meegemaakt binnen zijn traject met	Deze informatie beschrijft het verloop van de loopbanen; de invloed van het 'decreet leren en werken' op de loopbanen is een cruciale toetssteen voor de evaluatie

begin-einddatum;	van het decreet.
<u>Thuis taal</u>	De onderzoekers achten het noodzakelijk na te gaan of de effecten van het 'decreet leren en werken' op loopbanen en studiebewijzen mogelijk verschilt volgens de achtergrond van de leerling, in het bijzonder: volgens de socio-culturele kenmerken vervat in de thuis taal.
<u>Attestering:</u> de studiebewijzen die de jongeren in leertijd behaalden: t/m juni 2008: getuigschrift leertijd (algemene vorming, beroepsgerichte vorming + praktijkproef (c-proef)); vanaf juni 2009: certificaat en getuigschrift leertijd (= enkel beroepsgerichte bewijzen); vanaf juni 2010: ook getuigschrift 2 ^e graad, studiegetuigschrift 2 ^e l ^j 3 ^e graad, diploma secundair onderwijs;	Dit zijn de geregistreerde resultaten van de opleiding; de invloed van het 'decreet leren en werken' op de het al dan niet behalen van kwalificaties is een cruciale test voor de effectiviteit van het decreet.
<u>Opleidingsniveau moeder</u>	De onderzoekers achten het noodzakelijk na te gaan of de effecten van het 'decreet leren en werken' op loopbanen en studiebewijzen mogelijk verschilt volgens de achtergrond van de leerling, in het bijzonder: volgens de socio-economische status, geoperationaliseerd via het opleidingsniveau van de moeder.
<u>Afwezigheden:</u> aantal halve dagen gewettigd en ongewettigd afwezig	Dit is een relevant aspect van het verloop van loopbanen in het leercontractensysteem; de mogelijke invloed van het 'decreet leren en werken' op de afwezigheden is een belangrijk aspect in de evaluatie van het decreet.

40. Volgende gegevens worden enkel opgevraagd bij Syntra Vlaanderen:

<u>Nummer vestigingsplaats:</u> de vestigingsplaats van de lesplaats SYNTRA waar de lerende ingeschreven is voor de lesdag binnen de leertijd;	De onderzoekers achten het noodzakelijk na te gaan of de effecten van het 'decreet leren en werken' op loopbanen en studiebewijzen mogelijk varieert tussen vestigingsplaatsen en of dit correleert met variatie tussen vestigingsplaatsen van DBSO-scholen.
<u>Leerling-ID:</u> het unieke nummer van de lerende;	Dit is een variabele met een louter technische betekenis; hij dient als sleutel om de data op een zinvolle manier te verdelen over een aantal tabellen in de plaats van ze te leveren als één blok met veel redundantie.
<u>Ondernemingsnummer:</u> het ondernemingsnummer van het bedrijf waar de jongere zijn leerovereenkomst heeft;	Deze informatie maakt het mogelijk de interactie tussen het leercontractensysteem en de bedrijfswereld in kaart te brengen; een wijziging in die interactie is een belangrijk potentieel effect van het 'decreet leren en werken'.
<u>Postcode uitbatingsetel onderneming:</u> postcode van de uitbatingsetel van de overeenkomst.	De onderzoekers achten het noodzakelijk na te gaan of het mogelijk effect van het 'decreet leren en werken' op de interactie tussen het leercontractensysteem en de

	bedrijfswereld geografisch varieert.
--	--------------------------------------

41. Aan de hand van het unieke identificatienummer van het Rijksregister kan een persoon precies geïdentificeerd worden. Deze unieke identificatie is nodig zodat de VDI de gegevens van AgODi en van Syntra Vlaanderen kan koppelen. De onderzoekers krijgen de gegevens zonder rijksregisternummer en leerling-ID.

42. De gegevens "nationaliteit" en "thuisstaat" moeten in het kader van deze gegevensstroom beschouwd worden als een gevoelig gegeven volgens artikel 6, §1, WVP. Dergelijke gegevens mogen verwerkt worden omdat de verwerking voldoet aan de voorwaarden bepaald in artikel 6, §2, g), WVP⁷ en hoofdstuk III van het KB van 13 februari 2001.

43. De gegevens, vermeld in randnummer 39 en 40, met uitzondering van het identificatienummer van het Rijksregister en de leerling-ID, zijn nodig voor het correct en volledig uitvoeren van een evaluatie van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken door de KULeuven.

44. De VTC is van oordeel dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet overmatig voor de doeleinden, vermeld in randnummers 30-31.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

45. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

46. De aanvraag vermeldt dat de gegevens worden bijgehouden zolang het nodig worden geacht om de evaluatie-opdracht succesvol uit te voeren.

47. De VTC stelt vast dat in de aanvraag wordt vermeld dat een maximale duurtijd van 10 maanden wordt voorzien. De VTC gaat ervan uit dat het onderzoek zal voorgelegd worden aan het Vlaamse Parlement en is dan ook van oordeel dat de gegevens niet meer noodzakelijk zijn wanneer het onderzoek in het Vlaams Parlement is afgerond. Op dat moment dienen de gegevens te worden vernietigd.

⁷ "Art. 6. § 1. De verwerking van persoonsgegevens waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen, de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging of het lidmaatschap van een vakvereniging blijken, alsook de verwerking van persoonsgegevens die het seksuele leven betreffen, is verboden.

§ 2. Het verbod om de in § 1 van dit artikel bedoelde persoonsgegevens te verwerken, is niet van toepassing in een van de volgende gevallen :

[...]

g) wanneer de verwerking noodzakelijk is voor het wetenschappelijk onderzoek en verricht wordt onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;"

B.2.3. Frequentie van de toegang

48. De gegevens worden eenmalig opgevraagd in het kader van de evaluatie van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken.

49. De VTC gaat akkoord met deze frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

50. De machtiging wordt gevraagd voor bepaalde duur, voor de periode van het onderzoek.

51. De VTC stelt vast dat de gegevens niet meer noodzakelijk zijn wanneer het onderzoek in het Vlaams Parlement is afgerond. De VTC bepaalt dat de machtiging wordt verleend voor een periode tot na het onderzoek door het Vlaams Parlement.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

52. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de Katholieke Universiteit Leuven, vertegenwoordigd door haar dienst KU Leuven Research & Development en optredend op vraag van de volgende onderzoeksgroepen:

- Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen;
- HIVA - Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving;
- Centrum voor Onderwijseffectiviteit en -Evaluatie (CO&E).

Het onderzoek wordt uitgevoerd door 5 onderzoekers.

53. De VTC benadrukt dat de aanvrager alle mogelijke middelen moet inzetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegedeelde gegevens betrekking hebben, zou worden achterhaald. Het indelen in klassen of het weglaten van de variabelen die het grootste risico op heridentificatie inhouden, wordt beschouwd als een adequaat middel.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

54. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

55. De aanvraag vermeldt dat op de websites van Onderwijs en Vorming een pagina komt met een overzicht van alle datastromen en datasets met de nodige (contact)informatie.

56. De VTC bepaalt dat ook Syntra Vlaanderen moet voorzien in een vermelding van de gegevensstroom op haar website, met verwijzing naar deze beraadslaging.

57. De VTC bepaalt dat op de website van de KULeuven dient melding gemaakt te worden dat de gegevens werden verkregen van AgODi en Syntra Vlaanderen, met verwijzing naar deze beraadslaging, en dit minstens tot de gegevens effectief vernietigd worden. De KULeuven dient de bron van de gegevens, met vermelding van de machtiging, op te nemen in publicaties betreffende het onderzoek.

58. Zoals artikel 12 van de WRR het vereist, moet de aanvrager een lijst opstellen van de personen die het identificatienummer van het Rijksregister gebruiken. Die lijst moet voortdurend worden bijgewerkt en ter beschikking worden gehouden van het Comité.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOREN

59. HP-B komt tussen als externe verwerker voor het departement O&V. Het eigenlijk beheer valt onder de verantwoordelijkheid van het departement O&V.

60. De KULeuven is de externe verwerker voor het onderzoek voor het departement Onderwijs en Vorming.

61. De VTC herinnert er aan dat ingeval van onderaanneming, de privacywet aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1, WVP.

62. Aangezien de gegevens afkomstig zijn van verschillende bronnen, met name zowel van AgODi als van SYNTRA, is de tussenkomst van een "intermediaire organisatie" zoals bedoeld in hoofdstuk II van het KB van 13 februari 2001 voor de codering van de gegevens voor de mededeling voor latere verwerking vereist op basis van artikel 10 van het KB van 13 februari 2001. De TTP *trusted third party*⁸ die als intermediair zal optreden zal niet anonimiseren omdat de onderzoekers de data nodig hebben op individueel niveau om hun onderzoek te kunnen uitvoeren. Het rijksregisternummer en leerling-ID zullen als identificerend gegeven gecodeerd worden (vervangen door een neutraal volgnummer) wanneer de gegevens aan het team onderzoekers worden bezorgd. Op basis van de andere gegevens zal volgens de aanvragers nog identificatie mogelijk zijn. Er wordt dus niet geanonimiseerd en ook niet gecodeerd in die zin dat enkel als gecodeerde persoonsgegevens worden beschouwd, persoonsgegevens die slechts door middel van een code in verband kunnen gebracht worden met een geïdentificeerd of identificeerbaar persoon (art. 1,3°, KB 13 februari 2001).

⁸ Zie aanbeveling nr 02/2010 van 31 maart 2010 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer omtrent de privacybeschermende rol van Trusted Third Parties (TTP) bij gegevensuitwisseling (A/09/022).

63. De Vlaamse dienstenintegrator⁹ zal deze TTP zijn. Gezien de inhoudelijke complexiteit van het onderzoek zal een medewerker van de KU Leuven die niet een van de onderzoekers is die de gecodeerde gegevens zullen ontvangen, als statistisch expert, de koppeling en codering uitvoeren in samenwerking met en onder controle van de TTP. De geplande beveiligde werkwijze werd aan de VTC bezorgd.

64. Aangezien een deel van de gegevens in een volgende fase van het onderzoek zullen gekoppeld worden met gegevens van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) en (andere) gegevens uit het datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming dat wordt beheerd door de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ), zullen ze de gegevens die in de eerste fase aan de VDI worden bezorgd door AgODi en SYNTRA door de VDI bewaard worden. De VDI zorgt voor de beveiligde bewaring van de gekoppelde gegevens. Voor de koppeling in de volgende fase zullen de door de VDI bewaarde gegevens worden bezorgd aan de KSZ die de door haar gekoppelde gegevens zal doorgeven aan de onderzoekers.

B.5. BEVEILIGING

65. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

66. De data zullen door AgODi en door SYNTRA worden doorgegeven aan de TTP per mail via een beveiligde "container" en worden daarbij beveiligd door encryptie.

67. In de beschreven werkwijze van de koppeling van de databastanden, die aan de VTC bezorgd werd door de informatieveiligheidsconsulent van het departement Onderwijs en Vorming, wordt vermeld wat de VDI ter beschikking zal stellen. Daar moet nog aan toegevoegd worden dat de VDI een persoon ter beschikking stelt om te controleren of de verwerking door de statistisch expert correct verlopen is.

B.5.1. Op het niveau van de aanvrager

68. De veiligheidsconsulent van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming (waarvan het departement O&V deel uitmaakt) is gekend is al gekend als veiligheidsconsulent bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid. Het departement O&V beschikt over een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid. Dit werd laatst bijgewerkt op 30 januari 2014.

69. De veiligheidsconsulent van de KU Leuven is gekend bij het sectoraal comité van het Rijksregister.

⁹ Decreet van 13 juli 2012 houden de oprichting en de organisatie van een Vlaamse Dienstenintegrator (VDI).

70. De KU Leuven beschikt over een recent aangepast veiligheidsplan. Naar aanleiding van een machtigingsaanvraag bij het sectoraal comité van het Rijksregister werd het veiligheidsbeleid van de KU Leuven geëvalueerd¹⁰.

B.5.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

71. De veiligheidsconsulent van het AgODi (en van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming) is al gekend als veiligheidsconsulent bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid. AgODi beschikt over een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid.

72. Syntra Vlaanderen heeft een informatieveiligheidsconsulent die erkend werd door het sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en de Gezondheid¹¹. Syntra Vlaanderen heeft het evaluatieformulier inzake beveiliging aan de VTC bezorgd en beschikt over een informatieveiligheidsplan¹².

¹⁰ Beraadslaging RR nr. 26/2012 van 14 maart 2012.

¹¹ Advies nr 09/19 van 7 juli 2009, gewijzigd op 6 oktober 2009.

¹² Beraadslaging nr. 08/014 van 4 maart 2008 met betrekking tot de mededeling van persoonsgegevens aan het Vlaams Agentschap voor ondernemingsvorming – SYNTRA Vlaanderen.

IV. BESLUIT

73. De VTC **machtigt** AgODi en Syntra Vlaanderen om de gevraagde persoonsgegevens, zoals vermeld in randnummers 37-43, mee te delen aan het departement O&V voor het doeleinde van evaluatie van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken, zoals vermeld in randnummers 30-31, en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging. De VTC staat hierbij het gebruik van het rijksregisternummer toe.

74. De VTC bepaalt dat de machtiging geldt voor een periode tot na het onderzoek door het Vlaams Parlement.

75. De VTC bepaalt dat het departement O&V haar op de hoogte brengt wanneer het onderzoek is afgerond en de gevraagde gegevens werden vernietigd.

76. De VTC bepaalt dat Syntra Vlaanderen en de KULeuven moeten voorzien in transparantievoorwaarden, vermeld in randnummers 56-57 en deze ter kennis brengen aan de VTC.

77. De VTC bepaalt dat de VDI een persoon ter beschikking stelt die controleert of de verwerking door de statistisch expert correct verlopen is.

Voor de Voorzitter, afwezig

Dirk Van Der Kelen